

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
Π/ΘΜΙΑΣ & Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΚΡΗΤΗΣ**

**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ (ΠΕ.ΚΕ.Σ.)
ΚΡΗΤΗΣ**

Δ/νση : Ρολέν 4
Τ.Κ. : 71305
Τηλ : 28210- 246400
Fax : 28210-222076

Ιωάννα Α. Ραμουτσάκη,
Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου
Φιλολόγων του ΠΕ.ΚΕ.Σ. Κρήτης,
με έδρα το Ηράκλειο
Διεύθυνση : Ρολέν 4 Τ.Κ. 71305-Ηράκλειο
Πληροφορίες : Ν.Μαρκάκη
Τηλ. Γραφείου : 28210-246400
Κιν. 6973019040
e-mail γραμματείας : pekeskritis@sch.gr
e-mail προσωπικό : ioannar@hotmail.com

Ηράκλειο, 20 - 5 - 2019
Αρ.Πρωτ: Φ2/968

Προς : τους/τις φιλολόγους Ηρακλείου και Λασιθίου,
επιστημονικής αρμοδιότητας
της Συντονίστριας Ε.Ε., Ιωάννας Α. Ραμουτσάκη

και
- τους/τις συναδέλφους σχολείων παιδαγωγικής
αρμοδιότητάς της Ηρακλείου, Λασιθίου και Ρεθύμνου
Συντονίστριας Ε.Ε., Ιωάννας Α. Ραμουτσάκη

(Δια της Δ.Δ.Ε. Ηρακλείου, Λασιθίου και Ρεθύμνου)

Κοινοπ. : - Προς Περιφερειακό Δ/ντή Α/θμιας και
Δ/θμιας Εκπ/σης της Περιφερειακής Δ/νσης Α/θμιας και
Δ/θμιας Εκπ/σης Κρήτης

- Προς την Οργανωτική Συντονίστρια του
ΠΕ.ΚΕ.Σ.Κρήτης
- Προς τη Δ/ντρια Δ/νσης Δ/θμιας Εκπ/σης
Ηρακλείου
- Προς τον Δ/ντή Δ/νσης Δ/θμιας Εκπ/σης
Λασιθίου
- Προς τον Δ/ντή Δ/νσης Δ/θμιας Εκπ/σης
Ρεθύμνου

**ΘΕΜΑ: Αποστολή Σημειώσεων και βασικών επισημάνσεων για τις εξετάσεις περιόδου
Μαΐου –Ιουνίου 2019 (προαγωγικές, απολυτήριες και Πανελλαδικές)
από τη Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου Φιλολόγων του ΠΕ.ΚΕ.Σ. Κρήτης,
Ιωάννα Α. Ραμουτσάκη, προς τους/τις συναδέλφους σχολείων επιστημονικής και
παιδαγωγικής αρμοδιότητάς της Ηρακλείου, Λασιθίου και Ρεθύμνου**

Αγαπητοί/-ές Συνάδελφοι,

Σε συνέχεια της συνεργασίας μας και με αφορμή τις επικείμενες εξετάσεις περιόδου Μαΐου-Ιουνίου (προαγωγικές, απολυτήριες και Πανελλαδικές εξετάσεις), σχολικού έτους 2018-2019, θα ήθελα, αρχικά, να σας υπενθυμίσω βασικές παιδαγωγικές αρχές, τις οποίες θα πρέπει να έχουμε υπόψη μας για τη διατύπωση των ερωτήσεων στα επιμέρους διδακτικά Αντικείμενα, κατά τις ενδοσχολικές εξετάσεις και, στη συνέχεια, να επισημάνω επιμέρους ζητήματα, τα οποία αφορούν στα κριτήρια αξιολόγησης των μαθητών/μαθητριών στα φιλολογικά μαθήματα.

Επιπροσθέτως, σας αποστέλλω, προς ενημέρωσή σας, 5, συνολικά, συνημμένα αρχεία :

- 1) Σημειώσεις για την Τριμερή οργάνωση των κριτηρίων αξιολόγησης των μαθητών στα φιλολογικά μαθήματα, για τη διατύπωση των αντίστοιγων ερωτήσεων κατανόησης, ερμηνείας και κριτικής (συγκριτικής προσέγγισης)- παραγωγής λόγου καθώς και για την αποσαφήνιση του όρου «ερωτήσεις κλιμακούμενης δυσκολίας» (1 συνημμένο αρχείο). Η γνώση της οργάνωσης αυτής και του αντίστοιχου τρόπου διατύπωσης των ερωτήσεων είναι χρήσιμη για όλους/όλες τους /τις συναδέλφους τόσο για τις ενδοσχολικές εξετάσεις, όσο και για την καθημερινή διδακτική πράξη.
- 2) Βασικές επισημάνσεις για την αξιολόγηση των μαθητών/-τριών ΑμΕΑ και ειδικών περιπτώσεων (1 συνημμένο αρχείο), καθώς και την υπ' αρ, πρωτ. **Φ.251/ 77753 /Α5/ 16 - 5 - 2019** Εγκύκλιο του ΥΠΠΕΘ για την προφορική εξέταση των μαθητών/μαθητριών, κατά τις Πανελλαδικές εξετάσεις (1 συνημμένο αρχείο).

3) Επίσης, σας επαναπροωθώ τα παρακάτω ΦΕΚ:

α) το ΦΕΚ 1674 Β'/14-5-2019 με θέμα : « Ομάδες και κλάδοι μαθημάτων, τρόπος και χρόνος εξέτασης και βαθμολόγησης, ορισμός και υποχρεώσεις επιτηρητών, υποχρεώσεις μαθητών κατά τη διάρκεια της εξέτασης, τρόπος διατύπωσης των θεμάτων, βαθμολόγηση των γραπτών δοκιμίων των προαγωγικών και απολυτηρίων εξετάσεων, αναβαθμολόγηση των γραπτών δοκιμίων προαγωγικών και απολυτηρίων εξετάσεων του Γενικού Λυκείου, τρόπος φύλαξης των γραπτών και κάθε άλλο σχετικό θέμα », το οποίο δίνει το πλαίσιο της αξιολόγησης των μαθητών/μαθητριών Ημερήσιου και Εσπερινού ΓΕΛ στα φιλολογικά μαθήματα, κατά τις ενδοσχολικές εξετάσεις : προαγωγικές και απολυτήριες (1 συνημμένο αρχείο) και

β) το ΦΕΚ 1675/τ.Β'/14-05-2019 με θέμα : «Καθορισμός «Γραπτώς εξεταζόμενων» και «μη εξεταζόμενων μαθημάτων» των ΕΠΑ.Λ. και τρόπου εξέτασης και αξιολόγησης των μαθημάτων των ΕΠΑ.Λ. κατά τη διάρκεια των τετραμήνων και στις προαγωγικές, απολυτήριες και πτυχιακές εξετάσεις των ΕΠΑ.Λ. – Οργάνωση προαγωγικών, απολυτηρίων και πτυχιακών εξετάσεων ΕΠΑ.Λ.» (1 συνημμένο αρχείο).

Α. Βασικές παιδαγωγικές αρχές, τις οποίες θα πρέπει να έχουμε υπόψη μας για τη διατύπωση των θεμάτων στις ενδοσχολικές εξετάσεις

- 1) Είναι πολύ χρήσιμο να ξαναδούμε, πριν από τις εξετάσεις, μαζί με τους/τις μαθητές/μαθήτριές μας τις σχετικές Εγκυκλίους για τον τρόπο αξιολόγησής τους στα διδακτικά μας Αντικείμενα, επισημαίνοντας τα κύρια σημεία και δίνοντας τις απαραίτητες διευκρινίσεις και οδηγίες, όπου χρειάζεται.
- 2) Στο πλαίσιο αυτό, ενθαρρύνουμε τους/τις μαθητές/μαθήτριές μας, αποφορτίζοντάς τους, κατά το δυνατόν, από το άγχος των εξετάσεων. Η ενθάρρυνση των μαθητών/μαθητριών είναι

αποφασιστικής σημασίας όχι μόνο για την επίδοσή τους στις εξετάσεις, κατά την παρούσα φάση, αλλά και για την υπόλοιπη ζωή τους, γι' αυτό και θα πρέπει να είναι διαρκής. **Κατανόηση, ενσυναίσθηση, ενθάρρυνση, ευγένεια και ζεστασιά** είναι ο καλύτερος τρόπος, για να υποστηρίξουμε διακριτικά, αλλά ουσιαστικά, κάθε τους προσπάθεια !

Ειδικότερα, για τις ενδοσχολικές εξετάσεις επισημαίνουμε τα εξής :

A. Γενικές παρατηρήσεις για Γυμνάσια, ΓΕΛ και ΕΠΑΛ :

Είτε πρόκειται για προφορική εξέταση, είτε για γραπτή, καλό είναι να λάβουμε υπόψη μας, εκτός από το γνωστικό επίπεδο των μαθητών μας, τη διδακτέα και εξεταστέα ύλη, καθώς και τις προβλεπόμενες διατάξεις, τα εξής :

- 1) Και για τα θέματα των τελικών εξετάσεων οφείλουμε **να συνεργαζόμαστε με τους/τις συναδέλφους μας με ειλικρίνεια, συναδελφική αλληλεγγύη και αλληλοσεβασμό, για την εξαγωγή κοινών θεμάτων**. Καλό είναι να θυμόμαστε πάντοτε πως η σωστή και ουσιαστική συνεργασία μεταξύ των συναδέλφων, όχι μόνο για την εξεύρεση θεμάτων κοινής αποδοχής, την ημέρα των εξετάσεων, αλλά και καθόλη τη διάρκεια της χρονιάς, αποτελεί βασική παράμετρο επιτυχίας και αποτελεσματικότητας για το έργο μας, αλλά και για το εν γένει επιτελούμενο έργο στη σχολική μονάδα. **Η συναδελφικότητα αυτή και ο αλληλοσεβασμός θα πρέπει να εκφράζεται σε κάθε πτυχή της σχολικής ζωής, μέρος της οποίας είναι και οι τελικές εξετάσεις**. Υπό το πρίσμα αυτό, καλό είναι, **κατά την προφορική εξέταση των μαθητών /μαθητριών, τα μέλη των τριμελών επιτροπών να επιμερίσουν ισότιμα τα ερωτήματα, ώστε να μην παρατηρείται το φαινόμενο ένας ή μία εκπαιδευτικός να μονοπωλεί την εξεταστική διαδικασία και οι άλλοι δύο, απλώς, να παρίστανται**.
- 2) Τα θέματα των ενδοσχολικών εξετάσεων **θα πρέπει να σχετίζονται με τη δουλειά που έχει γίνει στην τάξη. Δε ζητάμε στοιχεία που δε διδάξαμε ή δε συζητήσαμε με τους/τις μαθητές/μαθήτριες μας !**
- 3) Επιπροσθέτως, τα θέματα **θα πρέπει να είναι σαφή και κατανοητά**, ώστε να μη χρειάζεται να δίνουμε πρόσθετες διευκρινίσεις στους/στις μαθητές/-τριες, μετά την επίδοση των θεμάτων στα παιδιά. Καλό είναι να είναι **κλιμακούμενης δυσκολίας** και να είμαστε σίγουροι ότι πρώτοι εμείς μπορούμε να απαντήσουμε στις ερωτήσεις, τις οποίες διατυπώσαμε, ελέγχοντας το βαθμό δυσκολίας και κατανόησης των θεμάτων, πριν τα δώσουμε στους μαθητές ' επίσης, να μην ξεχνάμε ότι τα

θέματα θα πρέπει να απευθύνονται στο μέσο όρο των μαθητών/τριών, γι' αυτό και η διατύπωσή τους θα πρέπει να είναι, κατά το δυνατόν, απλή.

- 4) Σαφώς, οφείλουμε να αναγράφουμε σε κάθε θέμα την προβλεπόμενη μοριοδότηση, όπως υπαγορεύει η δεοντολογία των εξετάσεων και
- 5) να μην ξεχνάμε να εφαρμόζουμε, με ευαισθησία και διακριτικότητα, τα προβλεπόμενα και για τους μαθητές/-τριες ΑμΕΑ και ειδικών περιπτώσεων, επαναδιατυπώνοντας, όπου χρειάζεται, τα θέματα (Βλ. δύο συνημμένα αρχεία).

Β. Ειδικότερα ζητήματα για τον τρόπο αξιολόγησης των μαθητών/μαθητριών στα φιλολογικά μαθήματα

Υπενθυμίζουμε ότι σχετικά με τον τρόπο εξέτασης των φιλολογικών μαθημάτων ισχύουν τα εξής:

Α) Για τα Γυμνάσια : η αξιολόγηση των μαθητών θα γίνει σύμφωνα με το Π.Δ. 126/αρ.φ. 211/11-11-2016 :

- 1) Σύμφωνα με αυτό, « Οι δύο κλάδοι της Νέας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας (Γλωσσική Διδασκαλία και Νεοελληνική Λογοτεχνία) εξετάζονται την ίδια μέρα και η συνολική διάρκεια της εξέτασης είναι τρεις ώρες. Τα θέματα δίνονται και οι απαντήσεις αναπτύσσονται σε ξεχωριστό φύλλο για καθέναν από τους δύο κλάδους και αποδίδεται διακριτός βαθμός για καθέναν από αυτούς».

Όπως συνάγεται από τη φράση «και η συνολική διάρκεια της εξέτασης είναι τρεις ώρες », η συνολική εξέταση των μαθητών και για τα δύο μαθήματα στο τέλος της χρονιάς, τα οποία εξετάζονται την ίδια μέρα, είναι 3 ώρες. Γι' αυτό και τα θέματα θα πρέπει να είναι με τέτοιο τρόπο διατυπωμένα, ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν σ' αυτά τα παιδιά, στον προβλεπόμενο χρόνο.

- 2) Να μην ξεχνάμε ότι τα αντίστοιχα θέματα των εξετάσεων για όλα τα γλωσσικά μαθήματα θα πρέπει να έχουν κειμενοκεντρικό προσανατολισμό, οι αναφορές δηλ. στα ζητούμενα, η σχετική τεκμηρίωση και οι επαληθεύσεις να γίνονται σε σχέση με το κείμενο.
- 3) Προσέχουμε την πρόταση του εισαγωγικού σημειώματος στο υπό εξέταση κείμενο για το μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας (κλάδος της Γλωσσικής Διδασκαλίας), με βάση το Π.Δ. 126 : « **Το**

κείμενο πρέπει να συνοδεύεται από σύντομο εισαγωγικό σημείωμα όπου δηλώνονται ο συντάκτης του, η χρονολογία και το μέσο δημοσίευσης του και όποια άλλη πληροφορία για τη συγκυρία δημοσίευσης και το κοινωνικοπολιτικό πλαίσιο δημιουργίας του κρίνεται αναγκαία από τον/την εκπαιδευτικό. Οι μαθητές/-τριες καλούνται να απαντήσουν σε τρία (03) θέματα» .

Διευκρινίζουμε ότι το εισαγωγικό αυτό Σημείωμα μπορεί να μοιάζει με την περίληψη ενός κειμένου, αλλά δεν αποτελεί περίληψή του. Περιλαμβάνει συγκεκριμένες πληροφορίες, οι οποίες προϋδεάζουν τους /τις μαθητές/-τριες για το τι θα ακολουθήσει.

Εάν επιλέξετε να ζητήσετε την περίληψη του εξεταζόμενου κειμένου ή κάποια από τις πληροφορίες, που εμπεριέχονται στο εισαγωγικό σημείωμα, τότε, προφανώς, θα διαφοροποιήσετε τη διατύπωση των θεμάτων σας, με τέτοιο τρόπο, ώστε να μην υπάρχει αυτούσια η απάντηση των ερωτήσεών σας στο εισαγωγικό Σημείωμα.

4) Υπενθυμίζουμε ότι στη διατύπωση των θεμάτων καλό είναι να μην αναπαράγουμε τις εκφράσεις του Π.Δ 126/ αρ.φ. 211/11-11-2016 ή οποιουδήποτε άλλου Π.Δ. αυτούσιες. Ακολουθούν ενδεικτικά παραδείγματα π.χ.

α) Με αφορμή το σχετικό χωρίο του Π.Δ. 126 για την εξέταση στο μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας :

*« Το πρώτο θέμα αναφέρεται στην κατανόηση του κειμένου και του επικοινωνιακού πλαισίου στο οποίο εντάσσεται. Με αυτό το θέμα ελέγχεται η ικανότητα των μαθητών/τριών είτε να εντοπίζουν και να παρουσιάζουν τις πληροφορίες που περιέχονται στο κείμενο, **είτε να επισημαίνουν το επικοινωνιακό πλαίσιο του** (τον πομπό, τον/τους δέκτη/ες, το μέσο επικοινωνίας, τον σκοπό για τον οποίο γράφτηκε) **είτε να αναγνωρίζουν το βασικό μήνυμα του και να το συσχετίζουν με τις περιστάσεις επικοινωνίας** είτε να σχολιάζουν χωρία του είτε να εξετάζουν τον τρόπο με τον οποίο «**συνομιλεί**» το κείμενο με το σκίτσο, τη φωτογραφία κ.τ.λ. που το συνοδεύει » ,*

δεν ενδείκνυται να υποβάλουμε στους μαθητές/στις μαθήτριες ερωτήματα του τύπου :

1) - « *Να βρείτε\ή να εντοπίσετε το επικοινωνιακό πλαίσιο του κειμένου*» ,

αλλά :

- « *Ποιος απευθύνεται σε ποιον ;*», «*Τι λέει ;* » , «*Για ποιο σκοπό* » ; ή

2) **δεν προτείνονται διατυπώσεις του τύπου :** « *Να αναγνωρίσετε το βασικό μήνυμα του κειμένου και να το συσχετίσετε με τις περιστάσεις επικοινωνίας*»

αλλά :

- « Ποιο είναι το βασικό μήνυμα του κειμένου και πώς αποτυπώνεται μέσα από το διάλογο των προσώπων ή πώς σχετίζεται με τη συμπεριφορά συγκεκριμένων προσώπων ή με τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή;
- β) Με αφορμή το δεύτερο θέμα, το οποίο αναφέρεται «σε ζητήματα δομής και γλώσσας του κειμένου και με αυτό το θέμα ελέγχεται η ικανότητα των μαθητών/τριών: είτε να αναγνωρίζουν τη δομή ολόκληρου του κειμένου ή τη δομή και τον τρόπο ανάπτυξης μιας παραγράφου είτε να αποδίδουν με πλαγιότιτλους ή με τη μορφή διαγράμματος τη νοηματική αλληλουχία του κειμένου είτε να εντοπίζουν τις διαρθρωτικές λέξεις/φράσεις που βοηθούν στη συνοχή του κειμένου είτε να διακρίνουν στο κείμενο σημεία, όπου υπάρχει περιγραφή, αφήγηση, επιχειρηματολογία», οφείλουμε και πάλι να υπογραμμίσουμε πως αντί να διατυπώσουμε το ερώτημα ως εξής :
- «Με ποιες λέξεις και φράσεις επιτυγχάνεται η συνοχή του κειμένου» , μπορούμε πιο απλά και κατανοητά να επιλέξουμε την εξής διατύπωση :
- « Ανάμεσα στην 1^η και στη 2^η παράγραφο του κειμένου, πώς επιτυγχάνεται η νοηματική συνέχεια ; » ή
- «Με ποιες λέξεις και φράσεις ο/η συγγραφέας κατορθώνει να αποφύγει χάσματα και κενά στο κείμενο ή σε συγκεκριμένες παραγράφους του ; »

Διαφορετικά, οι μαθητές/μαθήτριάς μας θα πρέπει να είναι εξοικειωμένοι με αυτή την ειδική επιστημονική ορολογία, το ειδικό λεξιλόγιο. Συγκεκριμένα, θα πρέπει να τους έχουμε εξηγήσει τις κειμενικές λειτουργίες, με απλό και κατανοητό τρόπο, όπως έχουμε, αρκετές φορές, επισημάνει, και τα παιδιά να έχουν εξοικειωθεί με όλα αυτά, μέσα από ασκήσεις εμπέδωσης και ανατροφοδότησης, οι οποίες πραγματοποιούνται, σε τακτά διαστήματα, καθόλη τη διάρκεια της χρονιάς.

- γ) Επίσης, με αφορμή το σχετικό χωρίο του Π.Δ.126 «είτε να εξετάζουν τον τρόπο, με τον οποίο «συνομιλεί» το κείμενο με το σκίτσο, τη φωτογραφία κ.τ.λ. που το συνοδεύει», οφείλουμε και πάλι να επισημάνουμε ότι η διατύπωση του σχετικού ερωτήματος δεν μπορεί να είναι η εξής :

- «Με ποιο τρόπο, το κείμενο «συνομιλεί» με τη φωτογραφία που το συνοδεύει ;

αλλά :

- Περιγράψτε σε μία σύντομη παράγραφο τη φωτογραφία που συνοδεύει το κείμενο. Με ποια παράγραφο του κειμένου μπορεί να συσχετιστεί και γιατί ;

Β) Για τα Γενικά Λύκεια επισημαίνουμε ότι :

α) η αξιολόγηση των μαθητών στα φιλολογικά μαθήματα, στις ενδοσχολικές εξετάσεις, θα γίνει με βάση το ΦΕΚ 1674 Β'/14-5-2019.

Ο παρακάτω πίνακας, με τις στήλες και τα προβλεπόμενα ανά τάξη, με βάση το ΦΕΚ 1674 Β'/14-5-2019, επιτρέπει να δούμε ομοιότητες και διαφορές στο ίδιο διδακτικό Αντικείμενο, ανά τάξη και να έχουμε καλύτερη εικόνα του όλου :

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία του προγράμματος <u>Γενικής Παιδείας Α΄ τάξης</u> Ημερήσιου Γενικού Λυκείου και <u>Α΄ τάξης</u> Εσπερινού Γενικού Λυκείου	Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία του προγράμματος <u>Γενικής Παιδείας Β΄ τάξης</u> Ημερήσιου Γενικού Λυκείου και <u>Β΄ και Γ΄ τάξης</u> Εσπερινού Γενικού Λυκείου	Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία της <u>Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών</u> της <u>Β΄ τάξης</u> Ημερησίου Γενικού Λυκείου και <u>Β΄ και Γ΄ τάξεων</u> Εσπερινού Γενικού Λυκείου, καθώς και Αρχαία Ελληνική Γλώσσα της <u>Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών</u> της <u>Γ΄ τάξης</u> Ημερησίου Γενικού Λυκείου και της <u>Δ΄ τάξης</u> Εσπερινού Γενικού Λυκείου
<p>Δίνεται σε φωτοτυπία :</p> <p>α) απόσπασμα κειμένου, <u>διδαγμένου από το πρωτότυπο</u>, 12-20 στίχων, με νοηματική συνοχή,</p> <p>β) απόσπασμα κείμενου, <u>διδαγμένου από μετάφραση</u>, και ζητείται :</p> <p>α) <u>μετάφραση</u> στη Νέα Ελληνική τμήματος του πρωτότυπου κειμένου οκτώ έως δέκα (8-10) στίχων.</p> <p>β) απάντηση σε: <i>ι. τρεις (3) ερωτήσεις ερμηνευτικές</i>, που μπορεί να αναφέρονται σε ιδέες, αξίες, προβλήματα, στη στάση, στο</p>	<p>Δίνεται σε φωτοτυπία:</p> <p>α) απόσπασμα <u>διδαγμένου κειμένου από το πρωτότυπο</u>, 12 - 20 στίχων, με νοηματική συνοχή</p> <p>-----</p> <p>και ζητείται :</p> <p>α) <u>Μετάφραση</u> στη Νέα Ελληνική ενός τμήματός του οκτώ έως δέκα (8-10) στίχων.</p> <p>β) <u>Απάντηση σε δύο (2) ερωτήσεις ερμηνευτικές</u>, που μπορεί να αναφέρονται σε ιδέες, αξίες, προβλήματα και επιχειρήματα, στη στάση, στο ήθος ή στο χαρακτήρα</p>	<p>Δίνονται σε φωτοτυπία:</p> <p><u>αποσπάσματα διδαγμένου κειμένου 12-20 στίχων με νοηματική συνοχή</u> και τους ζητείται να απαντήσουν σε:</p> <p>ι) <u>μία (1) ερώτηση κατανόησης</u> :</p> <p><u>αποκωδικοποίηση σημείων</u> του κειμένου και <u>άντληση βασικών πληροφοριών</u> που εντοπίζονται στο κείμενο. Η ερώτηση μπορεί να διαιρείται σε δύο υποερωτήματα με τη μορφή ερωτήσεων κλειστού τύπου (σωστού ή λάθους,</p>

<p>ήθος ή στον χαρακτήρα προσώπων, στο ιστορικό, κοινωνικό, πολιτιστικό πλαίσιο της εποχής της συγγραφής του έργου, στη δομή του κειμένου, σε υφολογικά και αισθητικά θέματα.</p> <p>Οι δύο (2) από τις ερωτήσεις αυτές αναφέρονται στο απόσπασμα κειμένου, διδαγμένου από το πρωτότυπο, και η τρίτη στο τμήμα του διδαγμένου από μετάφραση κειμένου σε συσχέτισμό με το παραπάνω εξεταζόμενο πρωτότυπο απόσπασμα,</p> <p>ii. μία (1) ερώτηση λεξιλογική-σημασιολογική :</p> <ul style="list-style-type: none"> - παραγωγή και σύνθεση λέξεων της Αρχαίας Ελληνικής, - ομόρριζες λέξεις, σε απλές ή σύνθετες, - στη σύνδεση λέξεων της Αρχαίας και της Νέας Ελληνικής, - διατήρηση ή στην αλλαγή της σημασίας τους, - συνώνυμα και αντώνυμα κ.λπ., <p>iii. μία (1) ερώτηση γραμματικής,</p> <p>iv. μία (1) ερώτηση συντακτικού,</p> <p>v. μία (1) ερώτηση κλειστού τύπου (σωστό ή λάθος, πολλαπλής επιλογής, αντιστοίχισης, κ.ά.) :</p>	<p>των προσώπων, στο ιστορικό, κοινωνικό, πολιτικό, πολιτιστικό πλαίσιο της εποχής της συγγραφής του έργου, στη συσχέτιση του υπό εξέταση κειμένου με γραμματολογικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στη διδακτέα ύλη του μαθήματος.</p> <p>Οι δύο (2) ερωτήσεις αυτές αναφέρονται στο δοθέν από το πρωτότυπο απόσπασμα.</p> <p>γ) Απάντηση σε μία (1) ερώτηση που ζητεί τη <u>σύγκριση του εξεταζόμενου κειμένου με παράλληλο κείμενο σε νεοελληνικό λόγο, διδαγμένο (από τα μεταφρασμένα κείμενα των οποίων έχει γίνει σχετική επεξεργασία κατά τη διδακτική διαδικασία) ή αδίδακτο που επιλέγεται από τον/τη διδάσκοντα/-ουσα (σε φωτοαντίγραφο το εν λόγω κείμενο).</u></p> <p>δ) Απάντηση σε δύο (2) ερωτήσεις επί του δοθέντος από το πρωτότυπο διδαγμένου κειμένου (που είναι δυνατόν να αναλύονται σε δύο ισοδύναμα βαθμολογικώς υποερωτήματα) από τις οποίες:</p> <p>i. μία (1) ερώτηση λεξιλογική - σημασιολογική :</p> <ul style="list-style-type: none"> - παραγωγή και σύνθεση λέξεων της Αρχαίας Ελληνικής, - ομόρριζες λέξεις, - απλές ή σύνθετες, - συσχέτιση λέξεων της Αρχαίας και της Νέας Ελληνικής, - διατήρηση ή στην αλλαγή της σημασίας 	<p>πολλαπλών επιλογών, αντιστοίχισης, συμπλήρωσης κενών κ.λπ.) ή ανοικτού τύπου,</p> <p>ii) δύο (2) ερωτήσεις ερμηνευτικές, που μπορεί να αναφέρονται σε ιδέες/αξίες/προβλήματα, σε στάσεις/ήθος/χαρακτήρα των προσώπων, στο ιστορικό/κοινωνικό/πολιτιστικό πλαίσιο της εποχής του έργου, στη δομή/σύνθεση του κειμένου, σε υφολογικά/αισθητικά θέματα, με βάση το απόσπασμα,</p> <p>iii) μία (1) ερώτηση κλειστού τύπου που αναφέρεται στο γραμματειακό είδος στο οποίο ανήκει το κείμενο, στον συγγραφέα ή στο έργο του,</p> <p>iv) μία (1) ερώτηση λεξιλογική-σημασιολογική (σύνδεση λέξεων Αρχαίας και Νέας, Ελληνικής διατήρηση ή αλλαγή της σημασίας τους, οικογένειες ομόρριζων λέξεων, απλών ή σύνθετων, συνώνυμα, αντώνυμα),</p> <p>v) δίνεται παράλληλο κείμενο στη νέα ελληνική, διδαγμένο ή αδίδακτο, από την αρχαία ή νεότερη ελληνική γραμματεία, και καλούνται να απαντήσουν σε μία (1) ερώτηση ερμηνευτική, με την οποία ζητείται να συγκρίνουν το παράλληλο με το πρωτότυπο κείμενο.</p> <p>2. Δίνεται, επίσης, αδίδακτο πεζό κείμενο αττικής διαλέκτου 12-20 στίχων</p>
---	--	--

<p>- γραμματειακό είδος του κειμένου, στον συγγραφέα ή στο έργο του.</p> <p>Οι ερωτήσεις υπό τα στοιχεία «iii», «iv» και «v» μπορεί να αναλύονται σε δύο (2) ισοδύναμα βαθμολογικώς υποερωτήματα.</p> <p>Η ερώτηση υπό το στοιχείο «v» τίθεται προαιρετικά από τον/τη διδάσκοντα/ουσα. Η μετάφραση βαθμολογείται με τριάντα (30) μονάδες και καθεμία από τις επτά (7) ερωτήσεις με δέκα (10) μονάδες.</p> <p>Σε περίπτωση που δεν τίθεται η ερώτηση υπό το στοιχείο «v», τότε οι 10 μονάδες της επιμερίζονται από 5 μονάδες σε καθεμία από τις δύο ερμηνευτικές ερωτήσεις που αναφέρονται στο πρωτότυπο δοθέν απόσπασμα, οι οποίες πλέον βαθμολογούνται με 15 μονάδες.</p>	<p>τους,</p> <ul style="list-style-type: none"> - συνώνυμα και αντώνυμα, κ.λπ. και <p>ii. μία (1) ερώτηση αποκλειστικά υφολογικού χαρακτήρα (εκφραστικά σχήματα, αισθητικά θέματα, <u>λεξικογραμματικά φαινόμενα</u>), προκειμένου να αναδειχθεί η λειτουργία συγκεκριμένων εκφραστικών επιλογών του</p>	<p>στερεότυπης έκδοσης με νοηματική συνοχή. Στο αδίδακτο κείμενο προτάσσεται σύντομο σχετικό εισαγωγικό σημείωμα, μέσω του οποίου δίνονται Εξωκειμενικές πληροφορίες απαραίτητες για την κατανόηση του κειμένου. Οι μαθητές και οι μαθήτριες καλούνται:</p> <p>i) να μεταφράσουν στα νέα ελληνικά μέρος του κειμένου από τέσσερις έως έξι στίχους,</p> <p>ii) να απαντήσουν σε μια ερώτηση κατανόησης που αναφέρεται στον νοηματικό άξονα του κειμένου,</p> <p>iii) να απαντήσουν σε μία (1) ερώτηση γραμματικής, η οποία μπορεί να αναλύεται σε δύο υποερωτήματα,</p> <p>iv. να απαντήσουν σε μία (1) ερώτηση συντακτικού (π.χ. αναγνώριση λέξεων/φράσεων/ προτάσεων/άλλων δομικών στοιχείων του κειμένου, μετασχηματισμός μέρους του κειμένου ως προς τη δομολειτουργική του διάσταση), η οποία μπορεί να επιμερίζεται σε δύο υποερωτήματα.</p> <p>3. Κάθε ζητούμενη ερώτηση-δραστηριότητα που τίθεται για το διδαγμένο ή το παράλληλο ή το αδίδακτο κείμενο βαθμολογείται με δέκα (10) μονάδες της εκατοντάβαθμης κλίμακας. Για την εξέταση των παραπάνω θεμάτων, τόσο στο διδαγμένο όσο και στο αδίδακτο κείμενο, κρίνεται</p>
--	---	--

		σκόπιμο να αξιοποιείται ποικιλία τύπων ασκήσεων/ερωτήσεων.
--	--	---

Ιδιαίτερη προσοχή απαιτούν :

- 1) Τα προβλεπόμενα για την εξέταση των μαθητών /- τριών της Β΄ τάξης Ημερήσιου Γενικού Λυκείου και της Γ΄ τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου, στο μάθημα Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία του προγράμματος Γενικής Παιδείας, όπως τροποποιήθηκαν με βάση το παραπάνω ΦΕΚ 1674 Β΄/14-5-2019 (βλ. και τροποποίηση του Π.Δ.46/2016 (ΦΕΚ αρ. 38, 2-3-2018, άρθρο 34, εδάφ.8, σσ. 5897), σύμφωνα με τα οποία στα ζητούμενα δεν προβλέπεται ερώτηση που να αφορά αμιγώς στα συντακτικά ή γραμματικά φαινόμενα. Μόνο στην παράγραφο ii του εδαφίου II δ) (σ. 19435) υπάρχει η εξής αναφορά :

« ii. μία (I) ερώτηση αποκλειστικά υφολογικού χαρακτήρα (εκφραστικά σχήματα, αισθητικά θέματα, λεξικογραμματικά φαινόμενα), προκειμένου να αναδειχθεί η λειτουργία συγκεκριμένων εκφραστικών επιλογών του (συγγραφέα) ».

Η αναφορά «στα λεξικο-γραμματικά φαινόμενα» δε σημαίνει ότι εξετάζουμε, αμιγώς, τα γραμματικά φαινόμενα, αλλά ότι εκείνα συνδυάζονται με το λεξιλόγιο, καθώς μπορούν να υποστηρίξουν ή να τεκμηριώσουν τη συγκεκριμένη υφολογική επιλογή, σε επίπεδο λεξιλογίου, και το λειτουργικό της ρόλο στο κείμενο, ερμηνεύοντας το αντίστοιχο επικοινωνιακό αποτέλεσμα.

Επίσης, ίσως, ένας μαθητής ή μια μαθήτρια, τεκμηριώσει, ανάμεσα στα άλλα, μια συγκεκριμένη υφολογική επιλογή (π.χ. εκφραστικά σχήματα, αισθητικά θέματα) και με μια μικρή αναφορά στη συντακτική δομή (αν αυτό συνάγεται λογικά από το κείμενο). Το στοιχείο αυτό δε θα πρέπει να θεωρηθεί λάθος, αλλά να συνεκτιμηθεί θετικά, εάν και η υπόλοιπη απάντηση είναι σωστή, γιατί το παιδί, εκείνη τη στιγμή, μας δείχνει ότι έχει συλλάβει το κείμενο στην ολότητά του και αναδεικνύει, ακόμα και σε επιμέρους λεπτομέρειές του, την ενότητα μορφής και περιεχομένου, τεκμηριώνοντας, με πιο ολοκληρωμένο τρόπο, το επικοινωνιακό αποτέλεσμα, που η συγκεκριμένη υφολογική επιλογή προκαλεί.

Β. Ελληνική Γλώσσα (Νέα Ελληνική Γλώσσα και Νέα Ελληνική Λογοτεχνία) και Νέα Ελληνικά (Νεοελληνική Γλώσσα και Νεοελληνική Λογοτεχνία)

Οι δύο κλάδοι της Ελληνικής Γλώσσας (Νέα Ελληνική Γλώσσα και Νέα Ελληνική Λογοτεχνία) στις Α΄ και Β΄ τάξεις Ημερησίου Γενικού Λυκείου και Α΄, Β΄ και Γ΄ τάξεις Εσπερινού Γενικού Λυκείου καθώς και οι δύο κλάδοι των Νέων Ελληνικών (Νεοελληνική Γλώσσα και Νεοελληνική Λογοτεχνία) της Γ΄ τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου και της Δ΄ τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου εξετάζονται την ίδια μέρα και η συνολική διάρκεια της εξέτασης είναι τρεις (3) ώρες. Τα θέματα δίνονται σε ξεχωριστό φύλλο για κάθε κλάδο, οι απαντήσεις αναπτύσσονται σε ξεχωριστό φύλλο για καθέναν από τους δύο κλάδους και αποδίδεται διακριτός βαθμός για καθέναν από αυτούς.

I. Ειδικότερα στον κλάδο της Νέας Ελληνικής Γλώσσας/ Νεοελληνικής Γλώσσας:

Δίνεται ένα μη λογοτεχνικό κείμενο, μη διδαγμένο, το οποίο μπορεί να είναι δημοσιογραφικό κείμενο ή επιστημονικό ή πληροφοριακό άρθρο, συνέντευξη, κριτική, ομιλία, επιστολή, επιφυλλίδα ή δοκίμιο. Το κείμενο μπορεί να συνοδεύεται από σύντομο εισαγωγικό σημείωμα χωρίς ερμηνευτικά σχόλια.

Οι μαθητές/μαθήτριες καλούνται να απαντήσουν στα ζητούμενα τριών θεμάτων από τα οποία:

α) **ένα (1) αφορά στην κατανόηση του κειμένου** και

διαίρεται σε δύο ερωτήματα και βαθμολογείται με 30 μονάδες.

Η βαθμολογία επιμερίζεται στα δύο ερωτήματα

ισοδύναμα (15 + 15).

β) **ένα (1) αφορά στην προσέγγιση της δομής και της**

γλώσσας του κειμένου, μπορεί να

διαίρεται σε έως και

τρία (3) ερωτήματα και βαθμολογείται με 30 μονάδες, και

γ) **ένα (1) αφορά στην ερμηνεία- παραγωγή λόγου** και

βαθμολογείται με 40 μονάδες.

II. Ειδικότερα στον κλάδο της Νέας Ελληνικής Λογοτεχνίας/ Νεοελληνικής Λογοτεχνίας:

Δίνεται αδιάκτο λογοτεχνικό κείμενο (ποίημα ή διήγημα ή απόσπασμα από μυθιστόρημα ή θεατρικό έργο), που μπορεί να συνοδεύεται από σύντομο εισαγωγικό σημείωμα χωρίς ερμηνευτικά σχόλια, το οποίο συνοδεύεται από τρία (3) θέματα:

1. Το πρώτο θέμα αφορά στην ανάγνωση - κατανόηση

του κειμένου, με το οποίο ελέγχεται, ανά ερώτημα, η ικανότητα των μαθητών/μαθητριών με ποικίλες ερωτήσεις (ανοικτού και κλειστού τύπου) είτε να εντοπίζουν στο κείμενο πληροφορίες όπως πρόσωπα, χώρο, χρόνο, κοινωνικό πλαίσιο δράσης των προσώπων, γεγονότα /

αίτια που κατευθύνουν τη δράση των αφηγηματικών ηρώων, βασικά θέματα, ιδέες, προβληματισμούς που θέτει το κείμενο, αξίες που προβάλλει, τεκμηριώνοντας την άποψή τους με στοιχεία του κειμένου

-είτε να αναλύουν κάποιον από τους χαρακτήρες με βάση τα δεδομένα του

κειμένου-είτε να επισημαίνουν τα σύμβολα, τις φωνές, τις σιωπές σε ένα ποιητικό ή θεατρικό κείμενο και να παρουσιάζουν με δικά τους λόγια το νόημα που τους δίνουν. Το συγκεκριμένο θέμα μπορεί να αναπτύσσεται σε δύο (2)

ερωτήματα ίδιας βαρύτητας περίπου. Μόνο ένα από αυτά μπορεί να είναι ερώτηση ανοικτού

<p>1. Το πρώτο θέμα αφορά στην <u>ανάγνωση-κατανόηση του κειμένου</u>, με το οποίο ελέγχεται η ικανότητα των μαθητών/-τριών (σε αντιστοιχία με αυτά που έχουν διδαχθεί σε κάθε τάξη):</p> <p>α) να εντοπίζουν και να παρουσιάζουν κάποια από τα παρακάτω στοιχεία: πληροφορίες που περιέχονται στο κείμενο, βασικές ιδέες και επιχειρήματα του συγγραφέα, προβλήματα που θέτει, θέσεις που υποστηρίζει, σχέση του βασικού μηνύματος του κειμένου με τις περιστάσεις επικοινωνίας (σκοπό, κοινό, θέμα κ.ά), καθώς και με τους τρόπους και τα μέσα πειθούς που αξιοποιούνται στο κείμενο (με ποικίλες ερωτήσεις ανοικτού και κλειστού τύπου) και</p> <p>β) να αποδίδουν περιληπτικά μέρος του κειμένου λαμβάνοντας υπόψη συγκεκριμένο επικοινωνιακό πλαίσιο.</p> <p>Τεύχος Β' 1674/14.05.2019 ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ 19437</p> <p>2. Το δεύτερο θέμα αφορά στην προσέγγιση της δομής και της γλώσσας του κειμένου, με το οποίο, ανά ερώτημα, ελέγχεται η ικανότητα των μαθητών/-τριών είτε να αναγνωρίζουν τη βασική δομή του κειμένου ή τη δομή και τον τρόπο ανάπτυξης μιας παραγράφου είτε να εντοπίζουν τις διαρθρωτικές λέξεις /φράσεις που βοηθούν στη συνοχή και νοηματική αλληλουχία του κειμένου-είτε να αποδίδουν το περιεχόμενο της παραγράφου με πλαγιότιτλους-είτε να μετασχηματίζουν λέξεις ή φράσεις, αλλάζοντας τη σύνταξη, το λεξιλόγιο (συνώνυμα ή συνώνυμες φράσεις, αντώνυμα, παράγωγα, σύνθετα κ.λπ.), τα σημεία στίξης, σύμφωνα με συγκεκριμένες περιστάσεις επικοινωνίας, και να σχολιάζουν το επικοινωνιακό αποτέλεσμα· είτε να ερμηνεύουν λέξεις-φράσεις του κειμένου με βάση τα κειμενικά συμφραζόμενα και το επικοινωνιακό πλαίσιο. Το συγκεκριμένο θέμα μπορεί να αναπτύσσεται σε ερωτήματα (μέχρι 3), στα</p>	<p>τύπου και η απάντηση στην ερώτηση ανοικτού τύπου μπορεί να κυμαίνεται από 50 έως 60 λέξεις. Το θέμα βαθμολογείται με 30 μονάδες.</p> <p>2. Το δεύτερο θέμα αφορά στην προσέγγιση της γλώσσας του κειμένου, με το οποίο, ανά ερώτημα, ελέγχεται η ικανότητα των μαθητών/μαθητριών με ερωτήσεις ποικίλων τύπων είτε να αναγνωρίζουν τα βασικά σημεία οργάνωσης της αφηγηματικής πλοκής ή της ποιητικής γραφής -είτε να εντοπίζουν μέσα στο κείμενο συγκεκριμένους δείκτες που δίνονται (αφηγηματικούς τρόπους, αφηγηματικές τεχνικές, ρηματικά πρόσωπα κ.ά.) και να ερμηνεύουν τη λειτουργία τους <u>ως προς το νόημα</u> και <u>το ύφος</u> -είτε να αναγνωρίζουν εκφραστικά μέσα-τρόπους (μεταφορές, παρομοιώσεις, επαναλήψεις, αντιθέσεις, εικόνες κ.λπ.) και τη λειτουργία τους ως προς το νόημα και το ύφος του κειμένου. Το συγκεκριμένο θέμα μπορεί να αναπτύσσεται σε ερωτήματα (μέχρι 3), στα οποία η βαθμολογία επιμερίζεται ανάλογα με τη βαρύτητά τους.</p> <p>Το θέμα βαθμολογείται με 30 μονάδες.</p> <p>3. Το τρίτο θέμα αφορά στην ερμηνεία και στην παραγωγή λόγου σε ένα θέμα αναγνωστικής ανταπόκρισης ή δημιουργικού μετασχηματισμού. Ζητείται από τους μαθητές/-τριες να αξιολογήσουν ιδέες, στάσεις, συμπεριφορές που αναδεικνύονται στο κείμενο με βάση είτε τα κειμενικά συμφραζόμενα είτε τα ιστορικά και ιδεολογικά συμφραζόμενα της εποχής παραγωγής του έργου (εφόσον τους δίνονται σχετικές πληροφορίες), να τις συγκρίνουν με αυτές του σήμερα ή να τις συσχετίσουν με προσωπικές εμπειρίες, βιώματα, συναισθήματα. Η έκταση του μαθητικού κειμένου κυμαίνεται από 100 έως 200 λέξεις, ανάλογα με την τάξη και τις απαιτήσεις του θέματος.</p> <p>Το θέμα βαθμολογείται με 40 μονάδες.</p>
--	---

<p>οποία η βαθμολογία επιμερίζεται ανάλογα με τη βαρύτητά τους.</p> <p>3. Το τρίτο θέμα αφορά στην παραγωγή λόγου, με το οποίο ζητείται από τους/τις μαθητές /-τριες να συντάξουν δικό τους κείμενο, ενταγμένο σε επικοινωνιακό πλαίσιο σε συνάρτηση με το κείμενο αναφοράς, στο οποίο κρίνουν ή σχολιάζουν σημεία του κειμένου, ανασκευάζουν θέσεις του ή αναπτύσσουν τεκμηριωμένα προσωπικές απόψεις. Το μαθητικό κείμενο αναπτύσσεται με τη μορφή κειμένου επιχειρηματολογίας (δημόσια ομιλία, επιστολή, άρθρο) και <u>έχει έκταση ανάλογα με την τάξη:</u></p> <p>Α΄ Λυκείου 250-300 λέξεις, Β΄ Λυκείου 300-350 λέξεις και Γ΄ Λυκείου 350-400 λέξεις.</p>	
---	--

Ιδιαίτερη προσοχή, επίσης, απαιτείται :

- 2) και για την ομοιότητα που παρατηρείται, πλέον, ανάμεσα στην προβλεπόμενη βαθμολόγηση των γραπτών δοκιμίων των μαθητών/-τριών της Γ΄ τάξης Ημερησίου και της Δ΄ τάξης Εσπερινού Γ.Ε.Λ στον κλάδο Νέας Ελληνικής Γλώσσας/ Νεοελληνικής Γλώσσας, με βάση το παραπάνω ΦΕΚ 1674 Β΄/14-5-2019 : 60 μονάδες για τις ασκήσεις (30 +30=60) και 40 μονάδες για την παραγωγή λόγου και στην αντίστοιχη προβλεπόμενη βαθμολόγηση των γραπτών δοκιμίων των μαθητών/μαθητριών στο μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας, στις Πανελλαδικές εξετάσεις, όπου ισχύει η ίδια μοριοδότηση για την παραγωγή λόγου και για το σύνολο των ασκήσεων : ως γνωστόν, προβλέπονται 60 μονάδες (25 μονάδες για την περίληψη + 35 για τις υπόλοιπες ασκήσεις) και 40 μονάδες (για την παραγωγή κειμένου) αντίστοιχα, σε αντίθεση με το παρελθόν (βλ. τροποποίηση του Π.Δ.46/2016 με το ΦΕΚ αρ. 38, 2-3-2018, άρθρο 34).

Α. Κλάδος της Νέας Ελληνικής Γλώσσας/ Νεοελληνικής Γλώσσας και

Β. Μάθημα Νεοελληνικής Γλώσσας

Α. Ενδοσχολικές εξετάσεις Γ΄ τάξης ΓΕΛ και Δ΄ τάξης Εσπερινού ΓΕΛ	Ασκήσεις 60 μονάδες	Παραγωγή λόγου 40 μονάδες
Β. Πανελλαδικές εξετάσεις Γ΄ τάξης ΓΕΛ και Δ΄ τάξης Εσπερινού ΓΕΛ	Ασκήσεις 60 μονάδες	Παραγωγή λόγου 40 μονάδες

3) Προσοχή, επίσης, απαιτείται και για τη διάκριση νοηματικής και υφολογικής λειτουργίας :

Στο επίπεδο προσέγγισης του κειμένου θεωρούμε αλληλένδετα στοιχεία, τη μορφή και το περιεχόμενο. Με βάση, όμως, το ΦΕΚ 1674 Β'/14- 5-2019, στις ερωτήσεις ερμηνείας, **στον κλάδο της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας**, είναι πλέον ευδιάκριτη η δυνατότητα διαχωρισμού νοηματικής και υφολογικής λειτουργίας των δεδομένων, στο επίπεδο διατύπωσης σχετικών ερωτήσεων. Σχηματικά, μπορούμε να αποδώσουμε το περιεχόμενο των δύο όρων ως εξής :

Νοηματική λειτουργία

- Πώς το συγκεκριμένο φαινόμενο
/στοιχείο επηρεάζει το νόημα

του κειμένου ;

- Τι προσκομίζει στο περιεχόμενο ;

- Πώς επηρεάζει το επικοινωνιακό αποτέλεσμα ;

Υφολογική λειτουργία

- Πώς το συγκεκριμένο φαινόμενο
επηρεάζει το ύφος του κειμένου ;

Ιστορία

<u>Α΄ τάξη Ημερήσιου και Α΄ τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου</u>	<u>Β΄ τάξης Ημερησίου και Β΄ τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου</u>	Η Ιστορία ως μάθημα Γενικής Παιδείας και ως μάθημα της Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών και της Ομάδας Προσανατολισμού Σπουδών Οικονομίας και Πληροφορικής στη Γ΄ τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου και στη Δ΄ τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου
Οι μαθητές αξιολογούνται στο μάθημα της Ιστορίας με συνδυασμό θεμάτων/ερωτήσεων, που	2. Οι μαθητές εξετάζονται στο μάθημα της Ιστορίας της με συνδυασμό θεμάτων/ερωτήσεων, που	Η Ιστορία ως μάθημα Γενικής Παιδείας και ως μάθημα της Ομάδας Προσανατολισμού

<p>ταξινομούνται <u>σε δύο (2) ομάδες:</u></p> <p>I. Στην ομάδα Α΄ περιλαμβάνονται δύο (2) θέματα που αναλύονται σε επιμέρους ερωτήσεις, με τις οποίες ελέγχονται οι ιστορικές γνώσεις των μαθητών (χρονολογίες, ιστορικές έννοιες, ιστορικά φαινόμενα ή γεγονότα, δράση προσώπων κ.λπ.):</p> <p>1. Το πρώτο θέμα περιλαμβάνει: α) ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου (1.α), που βαθμολογούνται με δέκα (10) μονάδες β) εξήγηση δύο ή τριών ιστορικών όρων/εννοιών (1.β), που βαθμολογείται με δεκαπέντε (15) μονάδες.</p> <p>2. Το δεύτερο θέμα περιλαμβάνει δύο ερωτήσεις σύντομης απάντησης (2.α.) και (2.β.) και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες.</p> <p>II. Στην ομάδα Β΄ περιλαμβάνονται δύο (2) θέματα, που το καθένα μπορεί να αναλύεται σε δύο επιμέρους ερωτήσεις, με τις οποίες ελέγχονται η ικανότητα των μαθητών στη σύνθεση των ιστορικών γνώσεων και η κριτική προσέγγιση τους (ανάλυση ή σύνθεση αιτίων ή συνθηκών, αποτίμηση της δράσης προσώπων, αξιολόγηση αποτελεσμάτων, σύγκριση απόψεων, προέκταση ιστορικών πληροφοριών κ.λπ.). Τα θέματα αυτής της ομάδας επιλέγονται από ενότητες της εξεταστέας ύλης διαφορετικές εκείνων από τις οποίες προέρχονται οι</p>	<p>ταξινομούνται <u>σε δύο (2) ομάδες:</u></p> <p>I. Στην ομάδα Α΄ περιλαμβάνονται δύο (2) θέματα που αναλύονται σε επιμέρους ερωτήσεις, με τις οποίες ελέγχονται οι ιστορικές γνώσεις των μαθητών (χρονολογίες, ιστορικές έννοιες, ιστορικά φαινόμενα ή γεγονότα, δράση προσώπων κ.λπ.):</p> <p>1. Το πρώτο θέμα περιλαμβάνει: α) ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου (1.α), που βαθμολογούνται με δέκα(10) μονάδες β) εξήγηση δύο (2) ή τριών (3) ιστορικών όρων/εννοιών (1.β), που βαθμολογείται με δεκαπέντε (15) μονάδες.</p> <p>2. Το δεύτερο θέμα περιλαμβάνει δύο ερωτήσεις σύντομης απάντησης (2.α) και (2.β) και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες.</p> <p>II. Στην ομάδα Β΄ περιλαμβάνονται δύο (2) θέματα, που το καθένα μπορεί να αναλύεται σε δύο επιμέρους ερωτήσεις, με τις οποίες ελέγχονται η ικανότητα των μαθητών στη σύνθεση των ιστορικών γνώσεων και η κριτική προσέγγισή τους (ανάλυση ή σύνθεση αιτίων ή συνθηκών, αποτίμηση της δράσης προσώπων, αξιολόγηση αποτελεσμάτων, σύγκριση απόψεων, προέκταση ιστορικών πληροφοριών κ.λπ.). Προς αποφυγήν επικαλύψεων, τα θέματα αυτής της ομάδας επιλέγονται από την εξεταστέα ύλη με τρόπο, ώστε να είναι διαφορετικά ως προς το γνωστικό τους περιεχόμενο από τις ερωτήσεις (2.α) και (2.β) της ομάδας Α΄ και βαθμολογούνται</p>	<p>Ανθρωπιστικών Σπουδών και της Ομάδας Προσανατολισμού Σπουδών Οικονομίας και Πληροφορικής στη Γ΄ τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου και στη Δ΄ τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου εξετάζεται με συνδυασμό ερωτήσεων, οι οποίες ταξινομούνται σε δύο (2) ομάδες.</p> <p>α) Στην πρώτη ομάδα περιλαμβάνονται δύο θέματα που μπορούν να αναλύονται σε ερωτήσεις με τις οποίες ελέγχονται οι ιστορικές γνώσεις των μαθητών (ιστορικές έννοιες, ιστορικά γεγονότα, χρονολογίες, δράση ιστορικών προσώπων, κοινωνικά, οικονομικά, πολιτικά και πολιτιστικά φαινόμενα, κ.τ.λ.) και η κατανόησή τους.</p> <p>β) Στη δεύτερη ομάδα περιλαμβάνονται δύο (2) τουλάχιστον θέματα που απαιτούν σύνθεση ιστορικών γνώσεων και κριτική ικανότητα (αξιολογήσεις ιστορικών γεγονότων ή ιστορικών προσώπων, ανάλυση αιτίων ή συνθηκών που συντέλεσαν στη διαμόρφωση και εξέλιξη σημαντικών ιστορικών φαινομένων κ.τ.λ.). Στην περίπτωση αυτή μπορούν να χρησιμοποιούνται και ερωτήσεις επεξεργασίας ιστορικού υλικού, το οποίο</p>
--	---	--

<p>ερωτήσεις (2.α) και (2.β) της ομάδας Α' και βαθμολογούνται αθροιστικά με 50 μονάδες. Στην περίπτωση αυτής της ομάδας χρησιμοποιούνται και ερωτήσεις επεξεργασίας ιστορικού υλικού, το οποίο δίνεται στους μαθητές φωτοτυπημένο. Το υλικό αυτό προέρχεται από ιστορικές μαρτυρίες, αρχαιολογικές μελέτες, έργα τέχνης, φωτογραφίες, στατιστικούς πίνακες, χάρτες, διαγράμματα και από όλα εκείνα τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται ως ιστορικά τεκμήρια ή ως μέσα άντλησης πληροφοριών για την εξαγωγή ιστορικών συμπερασμάτων. Η βαθμολογία κάθε ερώτησης των παραπάνω θεμάτων και των δύο ομάδων διαφοροποιείται ανάλογα με τον βαθμό δυσκολίας της. Οι βαθμολογικές μονάδες καθεμιάς καθορίζονται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνονται γραπτώς στους μαθητές.</p>	<p>αθροιστικά με πενήντα (50) μονάδες. Στην περίπτωση αυτής της ομάδας χρησιμοποιούνται και ερωτήσεις επεξεργασίας ιστορικού υλικού, το οποίο δίνεται στους μαθητές φωτοτυπημένο. Το υλικό αυτό προέρχεται από ιστορικές μαρτυρίες, αρχαιολογικές μελέτες, έργα τέχνης, φωτογραφίες, στατιστικούς πίνακες, χάρτες, διαγράμματα και από όλα εκείνα τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται ως ιστορικά τεκμήρια ή ως μέσα άντλησης πληροφοριών για την εξαγωγή ιστορικών συμπερασμάτων. Η βαθμολογία κάθε ερώτησης των παραπάνω θεμάτων και των δύο (2) ομάδων διαφοροποιείται ανάλογα με τον βαθμό δυσκολίας της. Οι βαθμολογικές μονάδες καθεμιάς καθορίζονται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνονται γραπτώς στους μαθητές.</p>	<p>δίνεται στους μαθητές σε φωτοτυπία. Το υλικό αυτό αφορά γραπτές ιστορικές πηγές, εικαστικά έργα, χάρτες, διαγράμματα κ.τ.λ. που χρησιμοποιούνται ως αποδεικτικά στοιχεία ή ως μέσα άντλησης στοιχείων για την εξαγωγή ιστορικών συμπερασμάτων. Η βαθμολογία κατανέμεται κατά 50% σε καθεμία από τις ομάδες αυτές. Η κατανομή της βαθμολογίας στις ερωτήσεις κάθε ομάδας, μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα Τεύχος Β' 1674/14.05.2019 ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ 19439 με το βαθμό δυσκολίας σε καθεμία από αυτές, η οποία καθορίζεται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνεται στους μαθητές γραπτώς.</p>
---	--	---

Φιλοσοφία

<p align="center">Β' τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου</p>
<p>Για την εξέταση στο μάθημα Φιλοσοφία στη Β' τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου δίνονται δύο ομάδες θεμάτων:</p> <p>Στην Α' ομάδα περιλαμβάνονται δύο (2) θέματα (με ερωτήσεις διάφορων τύπων), με τα οποία ελέγχεται ο βαθμός κατανόησης της διδαχθείσας ύλης (φιλοσοφικών εννοιών, θεωριών κ.λπ.).</p> <p>Στη Β' ομάδα περιλαμβάνονται δύο (2) θέματα, τα οποία απαιτούν συνδυασμό γνώσεων, επιχειρηματολογία και τεκμηρίωση, και με τα οποία ελέγχεται η ικανότητα του μαθητή για αυτοδύναμη συνθετική και κριτική σκέψη, καθώς και η ικανότητά του για προεκτάσεις σε σύγχρονους προβληματισμούς. Στις ερωτήσεις αυτές ενδείκνυται να δίνονται σύντομα αποσπάσματα φιλοσοφικών ή άλλων κειμένων, εικόνες, πολυτροπικά κείμενα κ.λπ., με στόχο τη διασάφηση και προέκταση φιλοσοφικών θεμάτων που αφορούν στην εξεταστέα ύλη.</p> <p>Τα παραπάνω θέματα μπορεί να αναλύονται σε δύο (2) ερωτήσεις το καθένα και ορίζονται με</p>

τέτοιο τρόπο, ώστε να αποφεύγονται επικαλύψεις της ύλης.

Η βαθμολογία κατανέμεται κατά 50% σε κάθε ομάδα θεμάτων. Κριτήρια για την αξιολόγηση των θεμάτων της ομάδας Β' είναι η εννοιολογική ακρίβεια, η ορθότητα και η εγκυρότητα των επιχειρημάτων, η ευστοχία των παραδειγμάτων, η έκταση και η πρωτοτυπία του κριτικού προβληματισμού που αναπτύσσεται.

Η κατανομή της βαθμολογίας στις ερωτήσεις των θεμάτων μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με τον βαθμό δυσκολίας τους και οι βαθμολογικές μονάδες καθορίζονται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνονται γραπτώς στους μαθητές.

Λατινικά

Λατινικά της Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών της Γ' τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου και της Δ' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου

Δίνεται στους μαθητές **διδαγμένο κείμενο δέκα (10) έως δεκαπέντε (15) στίχων** και ζητείται από αυτούς:

- α) να το μεταφράσουν στη νέα ελληνική γλώσσα,
- β) να απαντήσουν σε τέσσερις παρατηρήσεις: δύο (2) γραμματικές και δύο (2) συντακτικές, οι οποίες μπορεί να αναλύονται σε υποερωτήματα.

Η βαθμολογία κατανέμεται ως εξής:

- i. Μετάφραση κειμένου 40 μονάδες.
- ii. Κάθε γραμματική ή συντακτική παρατήρηση 15 μονάδες.

Γ) Για τα ΕΠΑΛ :

α) η αξιολόγηση των φιλολογικών μαθημάτων θα γίνει με βάση το τεύχος Β' της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως **ΦΕΚ** με αρ. φύλλου **1675/τ.Β'/14-05-2019** και με θέμα: «Καθορισμός «Γραπτώς εξεταζόμενων» και «μη εξεταζόμενων μαθημάτων» των ΕΠΑ.Λ. και τρόπου εξέτασης και αξιολόγησης των μαθημάτων των ΕΠΑ.Λ. κατά τη διάρκεια των τετραμήνων και στις προαγωγικές, απολυτήριες και πτυχιακές εξετάσεις των ΕΠΑ.Λ. –Οργάνωση προαγωγικών, απολυτήριων και πτυχιακών εξετάσεων ΕΠΑ.Λ.», σύμφωνα με την Εγκύκλιο Φ4/72379/Δ4/09-05-2019 Υ.Α. του ΥΠΠΕΘ, η οποία έχει ταυτόσημο περιεχόμενο με την υπ' αριθ. Φ4/22523/Δ4/13-02-2019 σχετική εγκύκλιο του ΥΠΠΕΘ.

Με βάση τα παραπάνω για τα εξεταζόμενα φιλολογικά μαθήματα στο ΕΠΑΛ ισχύουν τα εξής :

Νέα Ελληνικά

α) Για την εξέταση στο μάθημα «Νέα Ελληνικά» (Γλώσσα και Λογοτεχνία) σε όλες τις τάξεις του ΕΠΑ.Λ., η οποία διαρκεί τρεις (3) ώρες :

αα. Δίνονται στους/στις μαθητές/-τριες δύο (2) κείμενα τα οποία ανταποκρίνονται στην αντιληπτική ικανότητα τους, σχετίζονται με θεματικό κύκλο οικείο από τη σχολική διδασκαλία και είναι δυνατόν να συνοδεύονται από εικόνες και άλλο οπτικοακουστικό υλικό. Το ένα κείμενο αναφέρεται στο γνωστικό αντικείμενο της Γλώσσας και είναι μη λογοτεχνικό, μη διδαγμένο (δημοσιογραφικό 19458 ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ Τεύχος Β' 1675/14.05.2019 κείμενο ή επιστημονικό ή πληροφοριακό άρθρο, συνέντευξη, κριτική, ομιλία, επιστολή, επιφυλλίδα ή δοκίμιο), ενώ το άλλο αναφέρεται στο γνωστικό αντικείμενο της Λογοτεχνίας και είναι αδιάδακτο, ποιητικό ή πεζό, (διήγημα ή απόσπασμα από μυθιστόρημα ή θεατρικό έργο). Τα δύο κείμενα συνοδεύονται από σύντομο εισαγωγικό σημείωμα χωρίς ερμηνευτικά σχόλια.

Οι μαθητές/-τριες καλούνται να απαντήσουν σε τρεις (3) δραστηριότητες που συνοδεύουν κάθε κείμενο, από τις οποίες: i. οι δύο πρώτες αφορούν στην κατανόηση του κειμένου και στην προσέγγιση της γλώσσας του και βαθμολογούνται η καθεμιά με 15 μονάδες και ii. η τρίτη αφορά στην παραγωγή γραπτού λόγου και βαθμολογείται με 20 μονάδες.

Συνολικά, οι δραστηριότητες κατανόησης και προσέγγισης της γλώσσας των δύο κειμένων βαθμολογούνται με 60 (4X15) μονάδες και οι δραστηριότητες παραγωγής λόγου με 40 (2X20) μονάδες.

Στις δραστηριότητες που αφορούν στην κατανόηση του κειμένου και στην προσέγγιση της γλώσσας του και οι οποίες περιλαμβάνουν υποερωτήματα οι μονάδες επιμερίζονται αναλόγως. αα.

Για την εξέταση στο γνωστικό αντικείμενο <u>της Γλώσσας</u>	Για την εξέταση στο γνωστικό αντικείμενο <u>της Λογοτεχνίας</u>
<p>α.α. Οι μαθητές/-τριες να απαντήσουν σε ερωτήματα που περιλαμβάνονται στις παρακάτω δραστηριότητες:</p> <p>ααα. Με την πρώτη δραστηριότητα ελέγχεται η ικανότητα των μαθητών/τριών: να εντοπίζουν και να παρουσιάζουν κάποια από τα παρακάτω στοιχεία: τις πληροφορίες που περιέχονται στο κείμενο, τις βασικές ιδέες και τα επιχειρήματα του συγγραφέα, το πρόβλημα που θέτει, τις θέσεις που υποστηρίζει, τη σχέση του βασικού μηνύματος του κειμένου με τις περιστάσεις επικοινωνίας και τον σκοπό για τον οποίο γράφτηκε, καθώς και με τους τρόπους και τα μέσα πειθούς που αξιοποιούνται στο κείμενο (με ποικίλες ερωτήσεις ανοικτού και κλειστού τύπου) ή/και να αποδίδουν περιληπτικά και να πυκνώνουν το νόημα μέρους του κειμένου ή ολόκληρου του κειμένου, λαμβάνοντας υπόψη συγκεκριμένο επικοινωνιακό πλαίσιο.</p> <p>βββ. Με τη δεύτερη δραστηριότητα,</p>	<p>ββ. Οι μαθητές/-τριες καλούνται να απαντήσουν σε ερωτήματα που περιλαμβάνονται στις παρακάτω δραστηριότητες:</p> <p>ααα. Η πρώτη δραστηριότητα αφορά στην ανάγνωση και κατανόηση του κειμένου, με την οποία ελέγχεται η ικανότητα των μαθητών/τριών είτε να εντοπίζουν στο κείμενο πληροφορίες όπως πρόσωπα, χώρο, χρόνο, κοινωνικό πλαίσιο δράσης των προσώπων, τα γεγονότα και αίτια που κατευθύνουν τη δράση των αφηγηματικών ηρώων, τα βασικά θέματα, τις ιδέες που απασχολούν τον/τη λογοτέχνη και τη στάση που υιοθετεί απέναντι σε αυτά/αυτές, τεκμηριώνοντας την άποψη τους με στοιχεία του κειμένου ή να αναλύουν κάποιον από τους χαρακτήρες με βάση τα δεδομένα του κειμένου ή να επισημαίνουν τα σύμβολα, τις φωνές, τις σιωπές σε ένα ποιητικό ή θεατρικό κείμενο κ.λπ.</p>

ελέγχεται η ικανότητα των μαθητών/τριών: να αναγνωρίζουν τη βασική δομή του κειμένου ή τη δομή και τον τρόπο ανάπτυξης μιας παραγράφου, ή να εντοπίζουν τις διαρθρωτικές λέξεις-φράσεις που βοηθούν στη συνοχή και νοηματική αλληλουχία του κειμένου ή να αποδίδουν με πλαγιότιτλους το νόημα των παραγράφων ή ενοτήτων του κειμένου ή να μετασχηματίζουν λέξεις ή φράσεις ή μέρη ή και ολόκληρο το κείμενο αλλάζοντας τη γραμματική μορφή, τη σύνταξη, το λεξιλόγιο (συνώνυμα ή συνώνυμες φράσεις, αντώνυμα, παράγωγα, σύνθετα κ.λπ.), τα σημεία στίξης, σύμφωνα με συγκεκριμένες περιστάσεις επικοινωνίας και να σχολιάζουν το επικοινωνιακό αποτέλεσμα ή να ερμηνεύουν λέξεις-φράσεις του κειμένου με βάση τα κειμενικά συμφραζόμενα και το επικοινωνιακό πλαίσιο.

γγγ. Η τρίτη δραστηριότητα αφορά στην παραγωγή λόγου, με την οποία ζητείται από τους μαθητές/τριες να συντάξουν δικό τους κείμενο, ενταγμένο σε επικοινωνιακό πλαίσιο, στο οποίο κρίνουν ή σχολιάζουν σημεία του κειμένου ή αναπτύσσουν τεκμηριωμένα προσωπικές απόψεις, παίρνοντας αφορμή από το αρχικό κείμενο. **Η έκταση της ανάπτυξης αυτής καθορίζεται κατά προσέγγιση, χωρίς να υπερβαίνει τις 200-250 λέξεις,**

βββ. Η δεύτερη δραστηριότητα αφορά στην προσέγγιση της γλώσσας του κειμένου, με την οποία ελέγχεται η ικανότητα των μαθητών/τριών: να διακρίνουν «τι» λέει το κείμενο από το «πώς» το λέει το κείμενο και να αναγνωρίζουν τα βασικά σημεία οργάνωσης της αφηγηματικής πλοκής ή της ποιητικής γραφής ή να εντοπίζουν μέσα στο κείμενο συγκεκριμένους δείκτες (αφηγηματικούς τρόπους, αφηγηματικές τεχνικές, τα ρηματικά πρόσωπα κ.ά.) ή είτε να εντοπίζουν εκφραστικά μέσα - τρόπους (μεταφορές, παρομοιώσεις, επαναλήψεις, αντιθέσεις, εικόνες κ.λπ.) και να ερμηνεύουν τη λειτουργία τους στο κείμενο.

γγγ. Η τρίτη δραστηριότητα αφορά σε ερμηνεία και παραγωγή λόγου, με την οποία προτείνεται στους μαθητές/τριες **ένα θέμα αναγνωστικής ανταπόκρισης και ένα θέμα δημιουργικής γραφής** και κάθε μαθητής/τρια επιλέγει ένα από τα δύο.

Στην πρώτη περίπτωση (θέμα αναγνωστικής ανταπόκρισης) ζητείται από τους μαθητές/τριες να αξιολογήσουν ιδέες, αξίες, στάσεις, συμπεριφορές που αναδεικνύονται στο κείμενο, να τις συγκρίνουν με αυτές του σήμερα ή να τις συσχετίσουν με προσωπικές εμπειρίες, βιώματα, συναισθήματα κ.λπ. **Στη δεύτερη περίπτωση (θέμα δημιουργικής γραφής)** ελέγχεται η ικανότητα των μαθητών/τριών να μετασχηματίζουν το αρχικό κείμενο: σε επίπεδο μορφής με τη χρήση άλλων αφηγηματικών και ποιητικών τεχνικών τις οποίες καλούνται να αξιοποιήσουν (είτε να αναδιηγηθούν τμήμα της ιστορίας από την οπτική γωνία συγκεκριμένου ήρωα με μορφή ημερολογίου, επιστολής κ.τ.λ. είτε να τροποποιήσουν αρχικό κείμενο με την αλλαγή οπτικής γωνίας στην αφήγηση ή του τέλους στην ιστορία, με τη δημιουργία διαλόγων, την εισαγωγή στοιχείων περιγραφής ή οπτικών, ακουστικών και άλλων εικόνων, με την απόδοση ενός παραδοσιακού ποιήματος σε ελεύθερο στίχο κ.ά.) σε επίπεδο Τεύχος Β' 1675/14.05.2019 ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ 19459 περιεχομένου με τη σύνταξη νέου κειμένου στο οποίο οι μαθητές/τριες εκφράζουν

	σκέψεις και συναισθήματα αξιοποιώντας τα χαρακτηριστικά του κειμενικού είδους το οποίο καλούνται να γράψουν. Η έκταση του μαθητικού κειμένου μπορεί να κυμαίνεται από 100 έως 150 λέξεις.
--	--

Υπενθυμίζουμε ότι για το μάθημα των *Νέων Ελληνικών* στα ΕΠΑΛ, στις τελικές εξετάσεις, δίνουμε δύο διακριτά μικρά και κατανοητά κείμενα (ένα λογοτεχνικό κείμενο και ένα μη λογοτεχνικό), ώστε οι μαθητές να μπορούν, στο προβλεπόμενο τρίωρο, να τα επεξεργαστούν και να απαντήσουν στα ερωτήματα, τα οποία, επίσης, θα είναι απλά, απολύτως συγκεκριμένα, και προσαρμοσμένα στον αντίστοιχο χρόνο.

Με βάση τα παραπάνω :

Για το μάθημα «Νέα Ελληνικά» (Γλώσσα και Λογοτεχνία) σε όλες τις τάξεις του ΕΠΑ.Λ., σχετικά με τη βαθμολόγηση ισχύουν τα εξής :

Γλώσσα	Ασκήσεις 15+15 = 30 μονάδες	Παραγωγή λόγου 20 μονάδες
Λογοτεχνία	Ασκήσεις 15+15 = 30 μονάδες	Παραγωγή λόγου 20 μονάδες
Σύνολο μονάδων	60 μονάδες (συνολικά από τις ασκήσεις)	40 μονάδες (από την παραγωγή λόγου)

Ιστορία Γενικής Παιδείας Α΄τάξης ΕΠΑΛ

Η αξιολόγηση στο μάθημα της Ιστορίας πραγματοποιείται με συνδυασμό θεμάτων και ερωτήσεων, που ταξινομούνται σε δύο (2) ομάδες:

Στην πρώτη ομάδα περιλαμβάνονται δύο (2) θέματα που αναλύονται σε επιμέρους ερωτήσεις, με τις οποίες ελέγχονται οι ιστορικές γνώσεις των μαθητών/-τριών (χρονολογίες, ιστορικές έννοιες, ιστορικά φαινόμενα ή γεγονότα, δράση προσώπων κ.λπ.): Το πρώτο θέμα περιλαμβάνει: ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου (1.α), **που βαθμολογούνται με δέκα (10) μονάδες** εξήγηση δύο (2) ή τριών (3) ιστορικών όρων και εννοιών (1.β), που βαθμολογείται με δεκαπέντε (15) μονάδες. Το δεύτερο θέμα περιλαμβάνει δύο ερωτήσεις σύντομης απάντησης (2.α) και (2.β) και **βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες.**

Στην δεύτερη ομάδα περιλαμβάνονται δύο (2) θέματα, που το καθένα μπορεί να αναλύεται σε δύο επιμέρους ερωτήσεις, με τις οποίες ελέγχονται η ικανότητα των μαθητών/τριών στη σύνθεση συνθηκών, αποτίμηση της δράσης προσώπων, αξιολόγηση αποτελεσμάτων, σύγκριση απόψεων, προέκταση ιστορικών πληροφοριών κ.λπ. Προς αποφυγήν επικαλύψεων, τα θέματα αυτής της ομάδας επιλέγονται από την εξεταστέα ύλη με τρόπο ώστε να είναι διαφορετικά ως προς το γνωστικό τους περιεχόμενο από τις ερωτήσεις (2.α) και (2.β) της πρώτης ομάδας και **βαθμολογούνται αθροιστικά με πενήντα (50) μονάδες.** Στην περίπτωση αυτής της ομάδας χρησιμοποιούνται και ερωτήσεις επεξεργασίας ιστορικού υλικού, το οποίο δίνεται στους/στις μαθητές/-τριες φωτοτυπημένο. Το υλικό αυτό προέρχεται από ιστορικές μαρτυρίες, αρχαιολογικές μελέτες, έργα τέχνης, φωτογραφίες, στατιστικούς πίνακες, χάρτες, διαγράμματα και από όλα εκείνα τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται ως ιστορικά τεκμήρια ή ως μέσα άντλησης πληροφοριών για την εξαγωγή ιστορικών συμπερασμάτων. **Η βαθμολογία κάθε ερώτησης των παραπάνω θεμάτων και των δύο (2) ομάδων διαφοροποιείται ανάλογα με τον βαθμό δυσκολίας της.** Οι βαθμολογικές μονάδες κάθε ερώτησης καθορίζονται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνονται γραπτώς στους/στις μαθητές/-τριες.

β) Υπενθυμίζουμε, επίσης, ότι με το **ΦΕΚ 70/τ.Α΄/07-05-2018)** του υπ' αριθ. 4610/2019 νόμου με θέμα «*Συνέργειες Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι., πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, πειραματικά σχολεία, Γενικά Αρχεία του Κράτους και λοιπές διατάξεις*» δίνεται, όπως επισημάναμε σε προηγούμενα έγγραφά μας, **το πλαίσιο αξιολόγησης των μαθητών Γενικών και Επαγγελματικών Λυκείων και ο τρόπος εισαγωγής τους στην τριτοβάθμιας εκπαίδευση από το έτος 2020-2021.**

γ) Σύμφωνα με την υπ' αρ. **Πρωτ. Φ20/72380 /Δ4/ 09 -05-2019** Εγκύκλιο του ΥΠΠΕΘ:

- 1) Με τις διατάξεις του άρθρου 100 του ανωτέρω νόμου ρυθμίζονται τα θέματα της εισαγωγής των αποφοίτων Λυκείου στην τριτοβάθμια εκπαίδευση από το ακαδημαϊκό έτος 2020-2021.
- 2) Με τις διατάξεις των άρθρων 117 έως 159 καθορίζεται το νομικό πλαίσιο της αξιολόγησης των μαθητών των Επαγγελματικών Λυκείων (ΕΠΑ.Λ.) και των μαθητευομένων του Μεταλυκειακού Έτους-Τάξη Μαθητείας των ΕΠΑ.Λ.

Είμαι στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε περαιτέρω διευκρίνιση ή απορία σας.

Εύχομαι κάθε επιτυχία στη συλλογική μας προσπάθεια !

**Με τιμή,
η Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου Φιλολόγων
του ΠΕ.ΚΕ.Σ. Κρήτης,
Ιωάννα Α. Ραμουτσάκη**